

Velencében lenni

Hanyatt-homlok utaztam Olaszországba, pánikban, félig becsomagolva, a Nemzeti Bank valutáris atyai gondviselését be sem várva, lélegzetet sem véve Velencéig. Hőség volt, Velence zsúfolásig megtelt, a szállodákból zordonan vagy kevésbé zordonan utasítottak ki. Azt mondják, Velencének sosem volt még ilyen szezonja, mint most, hogy a spanyol fürdőhelyeket repülőgépekről bombázzák, és a francia fürdőhelyeken a pincérek minden második étkezésnél sztrájkba lépnek. A hajnali órákban, amikor a későn fekvők is lefeküdtek már, és a korán kelők még nem keltek fel, nincsen egyetlen egy, bármi néven nevezhető fekvőhely sem Velencében, ahol valaki ne feküdne, nem is beszélve a németekről, akik a kávéházak teraszán bóbiskolva várják be a hajnalt, megtakarítva a szállodai költségeket. Nem jó volt megérkezni ebbe a meleg, elkényeztetett és a világ jó módú söpredékével megrakott városba, időtlen-időig kellett bolyonganom, amíg kvartélyra találtam, de azért végtelenül megkönnyebbülten éreztem magam: *ott voltam*. Hogy jól vagy rosszul, boldogtalanul vagy boldogan, oly elenyésző ahhoz képest, hogy *ott* vagyok jól vagy rosszul, boldog vagy boldogtalan. Az élet nem mindig és nem mindenütt egyformán valóságos; milyen bölcsek voltak a nagy szkolasztikusok, akik különbséget tettek a létezés valóságának fokai közt, amint a létezés rendje, egyre nagyobb valóságban, halad a tökéletesség felé.

Nem, Velencében nem éreztem jól magam, a szónak testi-lelki értelmében, de mindvégig bennem volt az az eláció, hogy itt vagyok, és hogy ez által a magasabb térben való részvétel által magam is inkább vagyok.

Trovarsi a Venezia

Mi recai in Italia a rotta di collo, nel panico, con le valigie fatte a metà, senza aspettare la provvidenza degli dei della Banca Nazionale, senza prender fiato fino a Venezia. Faceva un gran caldo, Venezia era zeppa di gente, dagli alberghi si veniva cacciati più o meno in malo modo. Dicono che Venezia non abbia mai registrato una stagione come questa, mentre le spiagge spagnole vengono bombardate dagli aerei e su quelle francesi i camerieri scioperano una volta al giorno. Nelle ore dell'alba, quando anche i nottambuli vanno a dormire e i mattinieri ancora non s'alzano, a Venezia non c'è neppure un singolo giaciglio, o come lo si voglia chiamare, che non sia occupato da qualcuno, senza parlare dei tedeschi, che attendono l'alba sonnecchiando nelle terrazze dei caffè e risparmiando il costo dell'albergo. Non è stato bello arrivare in questa città calda, viziata e costellata dalla feccia benestante del mondo, ho dovuto vagarci in eterno per trovare un buco dove dormire, ma mi sono sentito infinitamente sollevato: *io c'ero*. Starci bene o male, essere felice o infelice in senso assoluto, poco importa rispetto a che io stia bene o male, che sia felice o infelice lì, a Venezia. La vita non è sempre e ovunque reale allo stesso modo; com'erano saggi gli scolastici che, nell'esistenza, distinguevano diversi gradi di realtà, visto che l'ordine delle esistenze, in una realtà sempre più grande, procede verso la perfezione.

No, a Venezia non mi sono trovato bene, in tutti i sensi della parola, ma l'esaltazione di esserci, e così facendo di percepire me stesso ad un livello più alto, mi ha accompagnato sino alla fine.

Trad. di Gabriele Italiano